

n.remissvar@regeringskansliet.se
ingrid.karlsson@regeringskansliet.se
(kopia)

Yttrande gällande SOU 2019:92 Frekvenser i samhällets tjänst

I Sjöfartsverkets uppdrag ingår att svara på de remisser som berör ärenden som kan ha påverkan på sjöfartens framkomlighet, tillgänglighet och säkerhet.

Sjöfartsverket har tagit del av rubricerat förslag och avstyrker förslaget med följande motivering.

I grunden är Sjöfartsverket positiv till att användandet av radiofrekvenser sker mer effektivt och fördelningsprincipen är samhällsekonomiskt värde för användaren. Däremot är Sjöfartsverket kritisk till det sätt utredningen föreslår för att uppnå en mer effektiv utnyttjande av radiospektrumanvändning.

Sjöfartsverket invänder mot principen att avgiftsbelägga myndigheters användande av radiospektrum och samtidigt ersätta dem genom anslag. Anslag beslutas från år till år och räknas inte per automatik upp vilket för Sjöfartsverket innebär en stor risk för myndighetens redan ansträngda ekonomi. I det fall Sjöfartsverket inte skulle få anslag för att täcka de ökade kostnaderna för radiospektrum saknar idag verket bemyndigande för att höja farledsavgiften i den utsträckning som skulle krävas för att täcka de ökade kostnaderna.

Sjöfartsverket delar utredarens uppfattning att de maritima frekvenserna, i utredningen benämnda *Sjöfartsradio* är fastställda av ITU och att användningen av dessa frekvenser är harmoniserade. Detta medför att de marina spektrumen inte kan disponeras för annan användning än vad som överenskommit inom ITU. Den internationella sjöfarten har utrustningskrav, stipulerade av IMO, som använder dessa överenskomna frekvensband. Hänsyn måste tas till närliggande länders användning för att säkerställa

Datum
2019-05-28

Vår beteckning
19-01323

att inte störningar uppstår. Sjöfartsverket ser inte att någon alternativ användning än den som fastslagits av ITU är rimligt alternativ.

Sjöfartsverket är av uppfattningen att utredningens definition: "Till sjöfartsradio räknas system som maritim mellanvågsradio, kortvågsradio och ultrakortvåg, samt nödradiosystem som till exempel Global Marine Distress and Safety System (GMDSS).¹" delvis är felaktig. De tre våglängderna som exemplifieras är ett annat sätt att beskriva frekvensband men de är inte exklusiva för maritim kommunikation. Benämningarna är även att betrakta som mer eller mindre obsoleta och idag refereras vanligen till MF, HF och VHF (Medium-, High- och Very high Frequency). Kommunikationssystemen på nämnda frekvensband (tillsammans med satellitkommunikationssystem och mottagare av t.ex. Maritime Safety Information är alla delar av GMDSS-systemet. Sammantaget blir det felaktigt att referera till GMDSS-systemet som ett enskilt radiosystem.

Vidare är beskrivningen av *Sjöfartsradio* inte harmoniserad med beskrivningen av *Luftfartsradio*, där definieras istället användningsområdet snarare än tekniken. Sjöfartsverket föreslår med anledning av detta följande lydelse som definition av *Sjöfartsradio*:

Sjöfartsradio omfattar kommunikation till och från fartyg på frekvenser som omfattas av GMDSS-systemet i huvudsak på VHF-, MF- och HF banden. Andra system med anknytning till sjöfart, som Radar, räknas som radionavigering.

Gällande det som i utredningen benämns som båtradio, marin VHF för fritidsbåtar, delar Sjöfartsverket utredarens uppfattning gällande att det är ett viktigt verktyg för de som befinner sig på sjön. Årsavgiften för tillstånd för Marin VHF 2019 är 200 kronor för icke radiopliktiga fartyg (fritidsbåtar). Sjöfartsverket delar inte utredarens uppfattning om att en höjning av avgiften på upp till 500 kronor, för detta segment av användare, kan betraktas som marginell. En ökad kostnad ökar risken för fritidsfartyg väljer att inte utrusta sina båtar med VHF, eller att, de trots innehav av radiosändare inte ansöker om tillstånd², i båda fallen riskerar detta att försvåra/fördröja räddningsinsatser. Sammantaget bör det samhällsekonomiska värdet förenat med innehav av båtradio motivera ett undantag från årsavgiften. Sjöfartsverket ser också en risk att ideella organisationer, exempelvis Sjöräddningssällskapet, kan drabbas av de ökade kostnaderna, utan den motsvarande kompensation som utredaren föreslår för

¹ SOU 2019:92 Frekvenser i samhällets tjänst, s.69

² Att inte ansöka om tillstånd innebär att fartygets DSC-utrustning inte fungerar pga. avsaknaden av MMSI-nummer samt att uppgifter om fartygets ägare saknas.

Datum
2019-05-28

Vår beteckning
19-01323

myndigheter. Sjöfartsverket anser att ideella samhällsnyttiga aktörer helt skall kunna undantas från avgift.

Med stöd i ovanstående motiveringar avstryker Sjöfartsverket förslaget som innebär ökade kostnader för tillstånd att inneha och maritim VHF-radiostation.

Vidare vill Sjöfartsverket påpeka att det inte framgår tydligt möjligheten att undanta viss användning från tillståndsplikt på det sätt som finns idag. Sjöfartsverket vill därför förtydliga vikten av att navigationsutrustning och nödsändare även fortsättningsvis omfattas av denna typ av undantag.

Sjöfartsverket vänder sig emot skrivelsen om att utredningen samrått med Sjöfartsverket³. Sjöfartsverket har besvarat de frågor utredningen ställt, men i övrigt har inte myndigheten lämnat synpunkter på förslagen eller dess konsekvenser.

Gällande utredningen i sig finner Sjöfartsverket den som svårläst och Sjöfartsverket finner inte att utredningen har använt, inom området etablerade begrepp. Sjöfartsverket har även svårt att förstå konsekvenserna av förslaget, exempelvis finns otydligheter kring om frekvensområde såsom VHF ska säljas till högstbjudande, när det samtidigt är harmoniserat av ITU för specifik marin användning.

Sjöfartsverket ser positivt på förslaget om möjlighet till prioritet i t.ex. mobilnät i samband med räddningsinsatser samt höjd beredskap och kris.

Ärendet har beslutats av generaldirektören Katarina Norén. I handläggningen har deltagit systemingenjören Jesper Bäckstedt, ingenjören Kjell Johansson, affärsområdeschefen för bygg och teknik Johan Winell, verksjuristen Richard Jonsson, Chefsjuristen Lisa Lewander, handläggaren Sebastian Wigmo, chefen för SAR-systemledning Carina Eriksson, chefen för strategisk analys och utredning Sven Carlsson, direktören för styrning och planering Magnus Stephansson samt handläggaren Martina Olgemar, den sistnämnda föredragande.

Katarina Norén
Generaldirektör

Martina Olgemar
Handläggare

³ SOU 2018:92, Frekvenser i samhällets tjänst, s.57